

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

SLUŽBA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO
Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 4788 541
F: 01 4788 757
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

URAD VLADE ZA KOMUNICIRANJE
g. Branko Vidrih, vodja sektorja za vladno
komuniciranje
gp.ukom@gov.si

Številka: 092-726/2013-2
Datum: 21.11.2013

Zadeva: Mnenje Službe za lokalno samoupravo o predlogu Vladi RS v zvezi z varčevanjem

Zveza: Predlagam.vladi.si - Predlog 5152-356

Spoštovani,

v Službi za lokalno samoupravo Ministrstva za notranje zadeve RS, smo prejeli predlog državljanu Vladi RS. Oba predloga za varčevanje sta povezana z občinami, zato je potrebno v uvodu razjasniti temeljne naloge občin.

21. člen ZLS določa, da občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge: upravlja občinsko premoženje, omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva, načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči, ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj, v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe, pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele, skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja, ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte, ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev, pospešuje vzgojno izobraževalno, informacijsko dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju, pospešuje razvoj športa in rekreacije, pospešuje kulturnoumetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju, gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva, opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami, organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini, skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč, organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč, organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe, določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad

izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno, sprejema statut občine in druge splošne akte, organizira občinsko upravo in ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

2. člen ZLS določa, da občina v okviru ustave in zakonov samostojno ureja in opravlja svoje zadeve in izvršuje naloge, ki so nanjo prenesene z zakoni, občine morajo v skladu z določili 13. člena ZLS zagotavljati popolno osnovno šolo, primarno zdravstveno varstvo občanov (zdravstveni dom ali zdravstvena postaja), skrbeti za komunalno opremljenost (oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih voda, oskrba z električno energijo), poštno storitve, knjižnico (splošna ali šolska), prostore za upravno dejavnost lokalnih skupnosti. Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom.

Prva točka vašega dopisa, ki je povezana s področjem lokalne samouprave vsebuje predlog, naj bo delo v občinskih svetih vseh slovenskih občin častna in neplačana funkcija, dokler gospodarska rast v državi in občini ne doseže 3%.

V odgovoru navajamo zakonska določila glede funkcije občinskega sveta, zaradi boljšega razumevanja, kaj ta funkcija v okviru delovanja lokalne samouprave pomeni. Gre za častno funkcijo, ki je izredno zahtevna.

Delovanje občinskih svetov ureja Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10 in 40/12 - ZUJF; v nadaljevanju ZLS). V 28. členu ZLS določa, da so organi občine občinski svet, župan in nadzorni odbor. Našteti organi so samostojni, enakovredni in med njimi ni hierarhične povezave. 29. člen ZLS nadalje določa, da je Občinski svet najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine in v okviru svojih pristojnosti sprejema statut občine, sprejema odloke in druge občinske akte, sprejema prostorske in druge plane razvoja občine, sprejema občinski proračun in zaključni račun, imenuje in razrešuje člane nadzornega odbora ter člane komisij in odborov občinskega sveta, nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave glede izvrševanja odločitev občinskega sveta, odloča o pridobitvi in odtujitvi občinskega premoženja, če ni s tem zakonom drugače določeno, imenuje in razrešuje člane sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin, odloča o drugih zadevah, ki jih določa zakon in statut občine. Občinski svet odloča tudi o na občino z zakonom prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če zakon ne določa, da o teh zadevah odloča drug občinski organ.

Višino sejin občinskih svetnikov ureja Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Ur.l., št. 108/2009), v delu kjer določa izplačila občinskim funkcionarjem.

Letni znesek plačil za opravljanje funkcije članov občinskega sveta, vključno s plačili za opravljanje funkcije za seje delovnih teles občinskega sveta, ki se izplača posameznemu članu občinskega sveta, ne sme presegati 7,5 % plače župana. Pri tem se ne upošteva dodatek za delovno dobo župana. Potrebno je poudariti, da gre za znesek, ki ga je določil Zakon o uravnoteženju javnih financ (Ur.l. RS, št. [40/2012](#), s spremembami, v nadaljevanju ZUJF). Pred uveljavitvijo tega zakona, letni znesek plačil za opravljanje funkcije članov občinskega sveta, vključno s plačili za opravljanje funkcije za seje delovnih teles občinskega sveta, ki se izplača posameznemu članu občinskega sveta, ni smel presegati 15 % plače župana. Iz navedenega izhaja, da je bil znesek na podlagi varčevalnega zakona že zmanjšan.

Glede na to, da je ZUJF omenjena izplačila občinskim svetnikom že znatno znižal, v Službi za lokalno samoupravo menimo, da je trenutna ureditev izplačil občinskim svetnikom ustrezna, nikakor pa to ne pomeni, da je trenutna ureditev tudi dokončna.

V 2. točki dopisa je predlog, da bi bilo delo župana v občini, manjši od 100.000 prebivalcev, neplačano-prostovoljno delo, dokler gospodarska rast v občini ne doseže 3% in ima občina dovolj lastnih prihodkov za delovanje, brez posojil in prodaje nepremičnin.

Glede navedenega predloga je potrebno najprej upoštevati dejstvo, da imamo v Sloveniji samo dve občini, ki imata več kot 100.000 prebivalcev. Mestna občina Ljubljana ima 208 607 prebivalcev, Mestna občina Maribor pa 111 550, sledita občini Kranj z 55 451 prebivalci in Koper z 53 037 prebivalci. Nadalje ima 49 občin med 10 000 in 50 000 prebivalci.

V skladu z 33. členom ZLS je župan tisti, ki predstavlja in zastopa občino, predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja, predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta ter skrbi za izvajanje odločitev občinskega sveta, skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine, zadrži objavo splošnega akta občine, če meni, da je neustaven ali nezakonit in predlaga občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom, zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita, ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču. Če se odločitev občinskega sveta nanaša na zadevo, ki je z zakonom prenešana v opravljanje občini, župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost oziroma neprimernost take odločitve.

Ob upoštevanju navedenih podatkov, nalog občin in županov, ki izhajajo iz ZLS in še zdaleč ne predstavljajo vsega dela, ki ga je v okviru občin potrebno opraviti v praksi, je glede na količino nalog, njeno zahtevnost in odgovornost do občanov nerealno pričakovati, da bi to delo lahko bilo uspešno izvedeno na bazi neplačanega - prostovoljnega dela. Pri tem je potrebno poudariti, da je ZUJF tako kot v izplačila drugih funkcionarjev, posegel tudi v plače županov občin.

S spoštovanjem,

Pripravil/a:

Dragica Sternad Pražnikar, univ.dipl.lit.komp.
Strokovna sodelavka I

dr. Roman Lavtar
Vodja službe